JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
PAOLO MENGOZZI
15 päivänä helmikuuta 2007 [1]

I Johdanto

1. Nyt käsiteltävässä asiassa yhteisöjen tuomioistuimelta pyydetään ennakkoratkaisua Euroopan yhteisössä, Euroopan yhteisöön ja Euroopan yhteisöstä tapahtuvien jätteiden siirtojen valvonnasta ja tarkastamisesta 1.2.1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 259/93 [2] (jäljempänä asetus) tulkinnasta eräiden asetuksen liitteessä II mainittujen jäteluokkien osalta. Kansallinen tuomioistuin pyytää yhteisöjen tuomioistuinta täsmentämään, onko ilmoittamisvelvollisuus olemassa vietäessä hyödynnettäväksi jätteitä, jotka koostuvat kahden eri aineen yhdistelmästä, jota ei sellaisenaan mainita asetuksen liitteessä II mutta jonka aineosat esiintyvät siinä yksittäin.

II Asiaa koskeva lainsäädäntö

Asiaa koskeva yhteisön lainsäädäntö

2. Asetuksen tarkoituksena on ollut luoda järjestelmä Euroopan yhteisössä, Euroopan yhteisöön ja Euroopan yhteisöstä tapahtuvien jätteiden siirtojen valvomiseksi ja tarkastamiseksi sekä yhteisön jäsenvaltioiden että kolmansien maiden osalta, tarkoituksena säästää, suojata ja parantaa ympäristön laatua ottaen huomioon myös yhteisön Baselin yleissopimuksen ja 30.3.1992 [3] tehdyn OECD:n päätöksen (jäljempänä OECD:n päätös) yhteydessä antamat sitoumukset.

1 – Alkuperäinen kieli: italia.

2 – EYVL L 30, s. 1, sellaisena kuin se oli asiassa merkityksellisenä ajanjaksona eli sellaisena kuin se on muutettuna 28.12.2001 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 2557/2001 (EYVL L 349, s. 1), sittemmin kumottu jätteiden siirrosta 14.6.2006 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1013/2006 (EUVL L 190, s. 1).

3 – Hyödynnettävien jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen valvonnasta 30.3.1992 tehty OECD:n päätös, C(92)39 lopullinen.

3. Asiaa koskevat asetuksen johdanto-osan perustelukappaleet ovat seuraavat:

on tärkeää järjestää jätteiden siirtojen valvonta ja tarkastaminen, jotta otettaisiin huomioon tarve säästää, suojata ja parantaa ympäristön laatua;

"yhteisö on allekirjoittanut 22.3.1989 tehdyn Baselin yleissopimuksen vaarallisten jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen ja käsittelyn valvonnasta;

– –

on tarpeen soveltaa erilaisia menettelyjä jätteiden lajin ja määränpään mukaan ja erityisesti sen mukaan, onko ne tarkoitettu huolehdittaviksi vai hyödynnettäviksi;

– –

– –

yhteisö on hyväksynyt taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) 30.3.1992 tekemän päätöksen hyödynnettävien jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen valvonnasta;

hyödynnettäväksi tarkoitettujen jätteiden viennin maihin, joihin OECD:n päätöstä ei sovelleta, on täytettävä tietyt edellytykset, jotka koskevat jätteiden ympäristön kannalta turvallista hoitamista;

– –

– –

[14] hyödynnettäväksi tarkoitettujen ja OECD:n vihreällä listalla olevien jätteiden siirrot eivät yleensä kuulu tämän asetuksen valvontamenettelyn piiriin, koska tällaisten jätteiden ei tavallisesti pitäisi merkitä vaaraa ympäristölle, jos ne hyödynnetään sääntöjen mukaisesti vastaanottajavaltiossa; – –."

4. Asetuksella käyttöön otetut, Euroopan yhteisössä, Euroopan yhteisöön ja Euroopan yhteisöstä tapahtuvia jätteiden siirtoja koskevat menettelyt eroavat toisistaan lähinnä kolmen kriteerin perusteella, nimittäin jätteiden tyypin, määränpään, jossa niitä hyödynnetään tai niistä huolehditaan jätteistä 15.7.1975 annetussa direktiivissä 75/442/ETY [4] esitetyn toimenpideluokittelun mukaisesti, sekä vastaanottajamaan perusteella. Eräitä poikkeuksia, kuten vihreän luettelon jätteiden kuljettamista, lukuun ottamatta vaaditaan kaikentyyppisistä siirroista yleensä ennakkoilmoitus.

5. Ensimmäisen kriteerin osalta asetuksessa säädetään jätteiden luokittelusta kolmeen luetteloon: "vihreä jäteluettelo" (liite II), "keltainen jäteluettelo" (liite III) ja "punainen jäteluettelo" (liite IV) (jäljempänä vihreä luettelo, keltainen luettelo ja punainen luettelo tai liite II, liite III ja liite IV).

6. Edellä mainitun neljännentoista perustelukappaleen mukaisesti vihreään listaan kuuluvia aineita pidetään vaarattomina ympäristölle, jos ne hyödynnetään sääntöjen mukaisesti, ja niiden siirtäminen on siksi yleensä jätetty ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle, jos mainitut aineet on tarkoitettu hyödynnettäväksi toisessa jäsenvaltiossa.

7. Asetuksen 1 artiklassa säädetään siten seuraavaa:

"– – 3. a) Sellaisten jätteiden siirrot, jotka on tarkoitettu ainoastaan hyödynnettäväksi ja jotka sisältyvät liitteeseen II, eivät myöskään kuulu tämän asetuksen säännösten soveltamisalaan, lukuun ottamatta jäljempänä mainittujen b, c, d ja e alakohdan, 11 artiklan ja 17 artiklan 1, 2 ja 3 kohdan säännöksiä;

b) näihin jätteisiin sovelletaan direktiivin 75/442/ETY kaikkia säännöksiä. – –"

8. Kiinassa, johon OECD:n päätöstä ei sovelleta, hyödynnettäväksi tarkoitettujen vihreän luettelon jätteiden siirtojen osalta käy 12.7.1999 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1547/1999, [5] sellaisena kuin se on

4 – EYVL L 194, s. 39, sellaisena kuin se oli asiassa merkityksellisenä ajanjaksona eli sellaisena kuin se on muutettuna 24.5.1996 tehdyllä komission päätöksellä 96/350/EY (EYVL L 135, s. 32) ja sittemmin konsolidoituna jätteistä 5.4.2006 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2006/12/EY (EUVL L 114, s. 9).

5 – Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 259/93 mukaisista tiettyihin OECD:n päätöksen C(92) 39 lopullinen soveltamisalaan kuulumattomiin maihin suuntautuvien tiettyjen jätelajien siirtojen valvontamenettelystä annettu asetus (EYVL L 185 s. 1).

pääasiassa kysymyksessä olevien tapahtumien ajankohtana voimassa olleessa versiossa, liitteestä D ilmi, ettei kyseinen maa vaadi ennakkoilmoitusta eräiden "vihreiden jätteiden" luokkien, muun muassa koodeihin GA 120 7404 00, GC 020 ja GH kuuluvien aineiden kuljetuksista, mutta ennen siirtoa CCIC:n (China Commodities Inspection Corporation) ennakkotarkastus on välttämätön.

9. Jätteiden luokittelun osalta on muistettava, että kukin luettelo on jaettu koodeihin, jotka on lueteltu aakkosjärjestyksessä (kuten edellä mainittu yleinen koodi GH, joka käsittää kiinteät muovijätteet), ja nämä yleiset koodit on vuorostaan jaettu yksityiskohtaisempiin erityiskoodeihin, jotka esitetään numerojärjestyksessä. [6]

10. Mitä käsiteltävänä olevaan asiaan liittyviin jätteisiin tulee, on mainittava koodit "GA 120 7404 00 Kuparijätteet ja -romu", "GH 013 (ex 3915 30) Vinyylikloridipolymeerit" sekä yleiskoodi "GC Muut metalleja sisältävät jätteet" ja sen erityiskoodit "GC 010 Sähkölaitteiden jätteet, jotka sisältävät vain metalleja tai metalliseoksia" ja "GC 020 Elektroniikkaromu (kuten painetut piirilevyt, elektroniset komponentit, johdot jne.) ja talteen otetut elektroniset komponentit, jotka soveltuvat perus- ja jalometallien hyödyntämiseen". [7]

11. Vihreän luettelon johdanto-osassa, joka lisättiin liitteiden II, III ja IV muuttamisesta 42 artiklan 3 kohdan mukaisesti 21.10.1994 tehdyllä komission päätöksellä 94/721/EY, [8] säädetään seuraavaa:

"Riippumatta siitä, sisältyvätkö jätteet tähän luetteloon, ne voidaan siirtää vihreään jäteluetteloon kuuluvien jätteiden tarkastuksen piiristä, jos ne ovat muiden aineiden saastuttamia siinä määrin, a) että jätteisiin liittyvät vaarat kasvavat niin paljon, että niiden sisällyttäminen keltaiseen tai punaiseen luetteloon on perusteltua, tai b) että näitä jätteitä ei voida hyödyntää ympäristön kannalta tarkoituksenmukaisilla menetelmillä."

12. Jätteistä, jotka eivät sisälly mihinkään liitteiden II, III ja IV luetteloista, säädetään 17 artiklan 8 kohdassa seuraavasti:

6 – Lisäksi on muistettava, että mainittujen luokkien G-kirjain ilmaisee niiden kuuluvan asetuksen liitteessä esitettyyn vihreään luetteloon (ns. Green List).

7 – Edellä mainitun asetuksen N:o 1547/1999 liitteessä D mainitaan tietyt asetuksen N:o 259/93 liitteessä II luetellut jäteluokat, joiden osalta ei sovelleta säädettyjä valvontamenettelyjä niiden siirtoihin kyseisessä liitteessä D mainittuihin kolmansiin maihin, mm. Kiinaan. Mitä tulee koodiin GC 010, kun liitteessä II käytetään ilmaisua "sähkölaitteiden jätteet, jotka sisältävät vain metalleja tai metalliseoksia", niin liitteessä D käytetään tämän osalta erilaista ilmaisua "ainoastaan metalleista tai erilaisista seoksista koostuvat sähkölaitteet".

8 – EYVL L 288, s. 36.

"Kun liitteessä III ja IV lueteltuja hyödynnettäväksi tarkoitettuja jätteitä ja jätteitä, joita ei ole vielä kirjattu liitteeseen II, III tai IV, viedään sellaisiin maihin tai sellaisten maiden kautta, joihin OECD:n päätöstä ei sovelleta:

– sovelletaan 15 artiklaa, 3 kohtaa lukuun ottamatta, soveltuvin osin;

– perusteltuja vastalauseita voidaan esittää ainoastaan 7 artiklan 4 kohdan mukaan,

jollei 16 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti ja tämän artiklan 4 tai 6 kohdassa tai 15 artiklassa säädetyn valvontamenettelyn perusteella tehtyjen kahdenvälisten tai monenvälisten sopimusten määräyksistä muuta johdu."

13. 15 artiklassa säädetään punaisen luettelon jätteisiin sovellettavasta ilmoittamismenettelystä ja ennakkoluvasta.

14. On myös muistettava, että asetuksen 26 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Sellaiset jätteiden siirrot ovat laittomia, jotka:

a) suoritetaan ilman, että ilmoitusta on toimitettu kaikille asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille tämän asetuksen mukaisesti, – –

b) suoritetaan ilman asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten tämän asetuksen mukaisesti antamaa hyväksyntää, – –

2. Jos ilmoituksen tekijä on vastuussa laittomasta siirrosta, lähettävän toimivaltaisen viranomaisen on huolehdittava, että:

a) ilmoituksen tekijä palauttaa tai tarvittaessa itse toimivaltainen viranomainen palauttaa kyseiset jätteet lähettäjäjäsenvaltioon,

b) kyseiset jätteet hyödynnetään tai niistä huolehditaan muulla tavalla ympäristön kannalta turvallisilla menetelmillä kolmenkymmenen päivän kuluessa siitä, kun toimivaltainen viranomainen on saanut laittoman siirron tietoonsa, tai missä tahansa toimivaltaisten viranomaisten keskenään sopimassa määräajassa.

Tässä tapauksessa on tehtävä uusi ilmoitus. Mikään lähettäjäjäsenvaltio tai kauttakulkujäsenvaltio ei voi kieltää näiden jätteiden palauttamista, jos vastaanottava toimivaltainen viranomainen esittää palauttamisesta asianmukaisesti perustellun pyynnön sekä selityksen pyynnön syistä."

III Tosiseikat ja ennakkoratkaisupyyntö

15. Kansallisen tuomioistuimen päätöksestä käy ilmi, että Ranskassa kotipaikkaansa pitävä Omni Metal Service -yhtiö (jäljempänä OMS) luovutti maaliskuussa 2004 erän kaapelijätteitä kiinalaiselle yritykselle, joka kuuluu australialaiseen metallien kierrätykseen erikoistuneiden yhtiöiden ryhmään.

16. OMS lähetti asianomaiset jätteet meritse Espanjan Bilbaosta Alankomaiden kautta määränpäänä Kiina. Lähetys oli saanut ennakkoluvan Kiinan viranomaisilta läpäistyään China Commodities Inspection Corporationin ennakkotarkastuksen; toimivaltaisille hollantilaisille viranomaisille sen sijaan ei ollut tehty kauttakulkuilmoitusta.

17. Alankomaiden tulliviranomaisten suorittamassa tarkastuksessa kävi ilmi, että kuljetetut kaapelit, jotka oli saateasiakirjoissa luokiteltu "sähkökaapeleiksi", koostuivat kuparisisuksesta, jota ympäröi PVC-vaippa, ja niiden halkaisija vaihteli 15 senttimetriin asti. Koska hollantilaiset viranomaiset katsoivat, ettei tällainen PVC-kupari-koostumus kuulu mihinkään asetuksen liitteiden II, III tai IV koodeista, etenkään vihreään luetteloon, ne lähettivät kyseisen jäte-erän takaisin Espanjaan, joka oli lähetyksen alkuperämaa, perustellen tätä sillä, että lähetys oli tehty asetuksessa säädettyjen ilmoittamis- ja ennakkolupamenettelyjen vastaisesti ja että kyseessä oli siis mainitun 26 artiklan mukaisesti laiton jätteiden siirto.

18. Samanaikaisesti OMS-yhtiötä vastaan pantiin vireille rikosoikeudenkäynti, jossa sitä syytettiin jätteiden siirrosta ilman kauttakulkumaan toimivaltaisille viranomaisille tehtyä, asetuksen 15 artiklan mukaista ennakkoilmoitusta.

19. Rechtbank te Rotterdamin ennakkoratkaisupyynnössä todetaan, että virallinen syyttäjä katsoi, etteivät kyseessä olevat jätteet kuulu vihreän luettelon koodiin GC 020, koska kyse oli hänen arvionsa mukaan halkaisijaltaan suurista maakaapeleista, joita ei voida luokitella kotitaloudessa käytettäviksi johdoiksi ja/tai kaapeleiksi.

20. Virallisen syyttäjän mukaan asianomaisten kaapeleiden PVC:n ja kuparin yhdistelmän, jota ei sellaisenaan mainita vihreässä luettelossa, ei voitu katsoa kuuluvan siihen, koska kun otetaan huomioon asetukselle asetetut tavoitteet ja se tosiseikka, että "vihreiden" aineiden siirtoihin sovellettava menettely on asetuksella luotuun valvontajärjestelyyn nähden poikkeus, on mainitun luettelon suppea tulkinta ja rajoitettu soveltaminen välttämätöntä. Tämän kantansa tueksi virallinen syyttäjä vetosi asiassa Beside annettuun tuomioon,[9] jossa yhteisöjen tuomioistuin hänen mielestään totesi, että liitteessä II mainittujen jätteiden siirtoja koskevaa menettelyä voidaan soveltaa ainoastaan "asianmukaisesti lajiteltuihin vihreisiin aineisiin", toisin sanoen sellaisiin "vihreiden" aineiden yhdistelmiin, jotka, ellei niitä ole eroteltu, esiintyvät vihreässä luettelossa yhdistetyssä muodossa.

21. Tämän takia tulisi sellaisten "vihreiden" aineiden, joita ei ole eroteltu ja jotka eivät esiinny yhdistetyssä muodossa missään asetuksen luetteloista, yhdistelmästä koostuvien jätteiden siirtoon – joiden vastaanottajavaltiona on Kiina, OECD:n ulkopuolinen maa –, 17 artiklan 8 kohdassa säädetyn mukaisesti soveltaa vastaavasti asetuksen 15 artiklaa. Virallisen syyttäjän mukaan käsiteltävässä asiassa olisi siirrosta näin ollen pitänyt ilmoittaa toimivaltaisille hollantilaisille viranomaisille.

22. OMS vastusti tätä väitettä ja katsoi, että kyseiset kaapelit kuuluvat koodiin GC 020, koska määräävä tekijä luokittelun kannalta on kaapeleiden koostumus, eivätkä niiden alkuperä tai halkaisija ole merkityksellisiä. PVC:stä ja kuparista koostuvina kaapelit voidaan rinnastaa koodissa GC 020 mainittuihin elektroniikkalaitejätteisiin, joiden kaapelien ja/tai johtojen koostumus on yleensä sama.

23. Toissijaisesti OMS väitti, että kahden vihreässä luettelossa esiintyvän aineen yhdistelmään on joka tapauksessa sovellettava siinä ilmoitettua menettelyä, vaikka kyseiset aineet eivät esiintyisi luettelossa yhdistetyssä muodossa. Tällaisen tulkinnan vahvistaa useimmissa jäsenvaltioissa, muun muassa lähettäjämaana olevassa Espanjassa, ja vastaanottajamaana olevassa Kiinassa, noudatettu käytäntö.

9 – Asia C-192/96, Beside ja Besselsen, tuomio 25.6.1998 (Kok. 1998, s. I-4029).

24. Koska kansallinen tuomioistuin oli epävarma asiaa koskevien asetuksen säännöksien tulkinnasta, se päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Voidaanko nyt kysymyksessä olevien kaltaiset kaapelijätteet (osassa halkaisija on 15 cm) katsoa 'elektroniikkaromuksi (kuten johdot jne.)', sellaisena kuin se on mainittu vihreän luettelon koodissa GC 020?

2) Jos yhteisöjen tuomioistuin antaa ensimmäiseen kysymykseen kieltävän vastauksen, voidaanko tai täytyykö vihreän luettelon aineiden yhdistelmä, jota ei ole sellaisenaan mainittu luettelossa, katsoa vihreän luettelon aineeksi, ja voiko aineiden yhdistelmän kuljetus hyödynnettäviksi tapahtua ilman, että siinä olisi sovellettava ilmoittamismenettelyä?

3) Onko tässä yhteydessä tarpeen, että nämä jätteet tarjotaan ja kuljetetaan erikseen?"

25. Kirjallisia huomautuksia esittivät yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 23 artiklan nojalla OMS, komissio sekä Alankomaiden ja Portugalin hallitukset. Suullisessa käsittelyssä olivat edustettuina OMS, komissio ja Alankomaiden hallitus.

IV Oikeudellinen arviointi

Ensimmäinen kysymys

26. Ensimmäisellä kysymyksellään kansallinen tuomioistuin pyrkii lähinnä selvittämään, voidaanko PVC:stä ja kuparista koostuvia, halkaisijaltaan erikokoisia kaapeleita pitää koodin GC 020 perusteella elektroniikkalaitejätteinä ja kuljettaa vihreään luetteloon kuuluvina jätteinä ilman ennakkoilmoitusta.

27. Tältä osin OMS katsoo, ettei koodi GC 020 ole tyhjentävä luettelo vaan jäännösluokka, jossa määräävä tekijä jätteiden luokittelun "elektroniikkaromuksi tai talteen otetuiksi elektronisiksi komponenteiksi" kannalta on niiden koostumus ilman, että kaapeleiden ja johtojen osalta niiden alkuperällä (kotitalous vai yhdyskunta) tai koolla (eritoten halkaisija ja/tai pituus) on merkitystä. Jotta kaapelit voisivat kuulua tähän koodiin, kyseiselle asetukselle asetetun ympäristönsuojelutavoitteen kannalta riit-

täisi, että aineet, joista ne koostuvat, eivät ole altistuneet sellaiselle saastumiselle, joka aiheuttaisi niiden hyödyntämisprosessissa vaaraa ihmisten terveydelle ja ympäristön suojelulle. Tämän takia kyseiset kaapelit, jotka useimpien elektroniikkakaapeleiden ja -johtojen tavoin koostuvat kuparista ja PVC:stä ja jotka eivät ole muiden aineiden saastuttamia, olisi katsottava elektroniikkalaiteromuun rinnastettaviksi ja ne olisi voitava lähettää ilman ennakkoilmoitusvelvollisuutta.

28. Tällaisen koodin GC 020 laajan tulkinnan tueksi OMS vetoaa 27.1.2003 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2002/96/EY, [10] jossa säädetään yhteisestä järjestelystä sähkö- ja elektroniikkalaiteromun käsittelemiseksi, koska kummankin laitetyypin samanlaisen koostumuksen vuoksi niiden käsittelemiseen tai hyödyntämiseen ei liity toisistaan poikkeavia vaaroja.

29. Alankomaiden hallitus puolestaan katsoo, että asetukselle asetettu tavoite, joka on ilmaistu johdanto-osan viidessä ensimmäisessä sekä kahdeksannessa perustelukappaleessa ja jonka yhteisöjen tuomioistuin itse on vahvistanut asiassa parlamentti vastaan neuvosto, [11] taata ympäristön ja ihmisten terveyden suojelun korkea taso edellyttää, että a) vihreän luettelon jätteiden hyödyntämistarkoituksessa tehtyjä siirtoja varten säädettyä yksinkertaistettua menettelyä sovelletaan rajoitetusti, koska se on poikkeus asetuksella luotuun normaaliin valvontajärjestelyyn, ja että b) siinä lueteltuja jäteluokkia tulkitaan suppeasti.

30. Tämän suppean tulkinnan perusteella määräävä tekijä jätteiden luokittelussa koodin GC 020 mukaisiksi olisi näin ollen niiden "alkuperä", joka on ymmärrettävä "kuulumiseksi elektroniikkalaitteisiin", jotka olisi välttämättä erotettava sähkölaitteista, joihin koodi GC 010 sen sijaan nimenomaisesti viittaa.

31. Tästä seuraa, että ottaen huomioon, että kyseiset jätteet oli kuljetuksen saateasiakirjoissa luokiteltu sähkökaapeleiksi ja että sellaiset on ymmärrettävä "sähkön siirtämiseen käytettäviksi maakaapeleiksi", Alankomaiden hallitus tulee siihen johtopäätökseen, etteivät ne voi kuulua vihreän luettelon koodiin GC 020.

10 – EUVL L 37, s. 24, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 8.12.2003 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/108/EY (EUVL L 345, s. 106).

11 – Asia C-187/93, tuomio 28.6.1994 (Kok. 1994 s. I-2857, Kok. Ep. XV, s. I-289, 18–23 kohta).

32. Mielestäni, kuten komissiokin suullisen käsittelyn aikana totesi, koodin GC 020 semanttisesta analyysista käy ilmi, että termeillä "romu" ja "komponentit" on pelkästään kuvaileva arvo eikä näin ollen jätteiden luokittelun kannalta ratkaisevaa arvoa. Määräävänä koodin GC 020 mukaiseksi luokittelussa ei myöskään voida pitää kyseisten jätteiden yleistä koostumusta (käsiteltävässä tapauksessa kuparia ja PVC:tä, joista kaapelit ja/tai johdot enimmäkseen koostuvat), johon kyseisen koodin tekstissä ei viitata lainkaan; sama koskee niiden mahdollista alkuperää (kotitalous/yhdyskunta).

33. Ainoa tekijä, joka vaikuttaa merkityksellisiltä määritettäessä jätteitä kyseiseen luokkaan kuuluviksi, on niiden luonne. Koodi GC 020 käsittää nimittäin elektroniikkalaiteromun, jollaisesta mainitaan pelkästään esimerkkinä kaapelit ja johdot. Luokittelun kannalta ratkaiseva tekijä näyttää siis olevan jätteiden "elektroninen" luonne, toisin sanoen se, että ne kuuluvat tai ovat kuuluneet elektroniikkalaitteisiin, niiden koostumuksesta, koosta tai alkuperästä (kotitalous/yhdyskunta) riippumatta.

34. Tämä tulkinta saa vahvistusta toisaalta kieliversioiden yhdenmukaisuudesta termin "elektroninen" osalta ja toisaalta yleiskoodin GC (Muut metalleja sisältävät jätteet), johon erityiskoodi GC 020 kuuluu, systemaattisesta tulkinnasta. Kyseisen yleiskoodin ensimmäinen erityiskoodi on GC 010, jonka soveltamisen kannalta määräämiä näyttävät olevan jätteiden alkuperä sähkölaitteista ja niiden koostumus ("jotka sisältävät vain metalleja tai metalliseoksia"). [12] Tämän kanssa vastakkain on nyt kyseessä oleva seuraava koodi GC 020, jonka suppeampi ala määräytyy sen tosiseikan perusteella, että se käsittää vain *elektronista alkuperää* olevat jätteet, jotka soveltuvat "perus- ja jalometallien hyödyntämiseen".

35. Tästä seuraa, etteivät kaikki johdot ja kaapelit, jotka – kuten jo sanoin – on lueteltu ainoastaan esimerkkeinä, kuulu koodiin GC 020, vaan ainoastaan ne, jotka ovat tai ovat olleet elektronisiksi katsottavien laitteiden osia.

36. Lisäksi, mitä tulee direktiiviin 2002/96 eli niin sanottuun WEEE-direktiiviin, vaikka onkin totta, että sillä luodaan yhteinen järjestelmä niin sähkö- kuin elektroniikkalaitejätteiden käsittelemiseksi, mikä johtaisi pitämään erottelua kyseisten jäteluokkien välillä epäolennaisena vihreän luettelon mukaisen luokittelun kannalta, ovat eräät huomiot kuitenkin tässä suhteessa välttämättömiä.

37. Ensinnäkin on muistettava kyseisen direktiivin rajallinen merkitys suhteessa käsiteltävänä olevaan asiaan, kun otetaan huomioon, että sen täytäntöönpanolle varattu määräaika ei käsiteltävänä olevien tosiseikkojen tapahtumahetkellä ollut vielä umpeutunut.

12 – Ks. edellä oleva alaviite 7.

38. Toiseksi toisistaan riippumattomat, sekä kronologiset että perustaltaan juridiset ja soveltamisalaan liittyvät syyt, ovat OMS:n esittämien väitteiden vastaisia. Erityisesti on uskallettua tulkita kyseessä olevan asetuksen säädökset automaattisesti myöhemmän asiakirjan, eritoten yhdeksän vuotta myöhemmin annetun direktiivin valossa. Sitä paitsi tämä direktiivi ei soveltamisalaansa nähden rajoita kyseessä olevan asetuksen soveltamista.

39. Kyseessä olevan asetuksen koodien GC 010 ja GC 020 mukainen jaottelu sähkölaitteisiin ja elektronisiin laitteisiin säilyy asetuksessa N:o 1013/2006,[13] joka korvaa ensin mainitun asetuksen ja joka annettiin neljä vuotta käsiteltävänä olevan direktiivin antamisen jälkeen.

40. Edellä esitettyjen huomautusten valossa katson, että jäteluokkien välinen erottelu niiden sähköön tai elektroniikkaan liittyvän alkuperän perusteella on asianmukaista myös WEEE-direktiivin 2002/96 säännösten valossa.

41. Kun kaikki tämä on selvitetty, on kansallisen tuomioistuimen tehtävä, koska kyseessä on tosiseikka, jonka tutkinta ei kuulu yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan, määrittää kyseessä olevien, elektroniikkalaitteista peräisin olevien – asia, joka sitä paitsi nousi suullisessa käsittelyssä kiistanalaiseksi osapuolten välillä – kaapeleiden "alkuperä", jotta selvitettäisiin niiden kuuluminen asetuksen koodiin GC 020 ja sen seurauksena niiden soveltuminen lähetettäviksi vihreän luettelon mukaisen yksinkertaistetun menettelyn mukaisesti.

Toinen ja kolmas kysymys

42. Siirryn nyt arvioimaan yhdessä toista ja kolmatta kysymystä, joilla kansallinen tuomioistuin pyytää yhteisöjen tuomioistuinta lähinnä täsmentämään, täytyykö tai voidaanko vihreässä luettelossa esiintyvien aineiden yhdistelmä, joka ei sellaisenaan kuulu luetteloon, katsoa luetteloon kuuluvaksi ja onko tässä yhteydessä tarpeen, että molempia aineita, joista yhdistelmä koostuu, tarjotaan tai kuljetetaan erikseen.

43. Kyseinen täsmennys on tärkeä, koska sen perusteella voidaan erottaa se asetuksessa säädetty valvontajärjestely, jota näiden yhdistelmien siirtoon sovelletaan: mikäli vihreän luettelon aineiden yhdistelmät katsotaan luetteloon kuuluviksi, voidaan katsoa, että yllä mainitun asetuksen N:o 1547/1999 liitteen D perusteella niiden siirtoa ei tarvitse

13 – Mainittu edellä alaviitteessä 2. Tältä osin korostan, että asetuksen liitteen III (vihreä luettelo) säännösten mukaan koodien GC 010 ja GC 020 mukainen erottelu on ensisijainen Baselin yleissopimuksen – joka on pantu täytäntöön asetuksen liitteellä V, osa I luettelo B – liitteen IX koodin B 1100 mukaiseen luokitteluun nähden, jossa sekä sähkö- että elektroniikkalaitteet katsotaan saman järjestelyn alaisiksi.

ilmoittaa Kiinalle. Mikäli sen sijaan suljetaan pois se, että "vihreiden" aineiden yhdistelmät kuuluisivat vihreään luetteloon, täytyy se tosiseikka huomioon ottaen, etteivät ne esiinny missään asetuksen liitteistä, katsoa, että niihin olisi täytynyt soveltaa punaiseen luetteloon kuuluvien aineiden siirroille säädettyä ennakkoilmoitusmenettelyä (asetuksen 15 artikla).

44. Toisen ja kolmannen kysymyksen osalta Alankomaiden hallitus, viitaten jälleen ympäristön ja ihmisten terveyden suojelua koskeviin asetuksen tavoitteisiin, esittää vihreän luettelon suppeaa tulkintaa, joka saa tukea useista väitteistä. Ensinnäkin mainittu luettelo käsittää usean tyyppisiä jätteitä, jotka koostuvat kahden "vihreän" aineen yhdistelmästä, mikä antaa aiheen olettaa, että luettelo on luonteeltaan tyhjentävä ja ehdoton. Toiseksi Alankomaiden hallitus toteaa, että aineen lisäämistä vihreään luetteloon edeltää niiden vaarojen ennakkoarviointi, jotka liittyvät aineen hyödyntämiseen, kun ainetta tarkastellaan erillisenä, minkä johdosta luettelon ulkopuolelle on suljettava yhdistetyssä muodossa olevat aineet, jotka eivät esiinny luettelossa, koska ne eivät ole olleet mahdollisten niiden hyödyntämiseen liittyvien vaarojen harkinnan kohteena.

45. Alankomaiden hallitus katsoo, että useampien "vihreiden" aineiden yhdistelmissä saattaa olla korostunut vaara ympäristön kannalta siinä tapauksessa, että vain yksi aineista hyödynnetään ja toinen jää huolehdittavaksi. Tällaisen vaaran olemassaolo tässä tapauksessa johtaisi epäilemättä näiden yhdistelmien sulkemiseen vihreälle luettelolle säädetyn järjestelyn ulkopuolelle. Alankomaiden hallituksen mukaan juuri näin käsiteltävänä olevassa asiassa tapahtuisi, koska sen mukaan Kiinassa kupari, josta sähkökaapelit yleensä koostuvat, hyödynnettäisiin polttamalla PVC valvomattomasti.

46. Tällaisen vihreän luettelon suppean tulkinnan hyväksyy myös Portugalin hallitus.

47. OMS sen sijaan katsoo, ettei hyödynnettäväksi tarkoitettu kahden vihreän luettelon aineen yhdistelmä sellaisenaan aiheuta ympäristölle vaaroja, jotka poikkeaisivat niistä vaaroista, jotka liittyvät erikseen tarkasteltuina niihin eri materiaaleihin, joista kyseinen yhdistelmä koostuu, minkä seurauksena tämäntyyppinen jäte luettaisiin kuuluvaksi vihreään luetteloon. Tällainen tulkinta, kuten jo edellä on todettu, saa tukea useissa jäsenvaltioissa ja Kiinassa – kyseessä olevan lähetyksen vastaanottajavaltiossa – noudatetusta käytännöstä.

48. Yllä mainittu väite saa lisäksi tukea OECD:n vuonna 2001 tekemän päätöksen [14] määräyksistä, joiden mukaan vihreän luette-

14 – – C(2001) 107 lopullinen, 21.5.2002.

lon järjestelyä sovelletaan myös keskenään yhdistettyihin "vihreisiin aineisiin", ellei niiden yhdistetty muoto haittaa niiden ekologisesti järkevää hyödyntämistä. OMS katsoo, että päätös on kyseisen asetuksen säännösten osalta tärkeä tulkintaväline, vaikka kun otetaan huomioon se tosiseikka, että Kiina ei kuulu OECD:hen, järjestelyä ei suoraan voidakaan soveltaa käsiteltävänä olevaan asiaan.

49. Vaikka komissio hyväksyykin OMS:n esittämän laajan lähestymistavan vihreän luettelon tulkinnassa, se katsoo puolestaan kuitenkin, ettei sääntöä, jonka mukaan vihreän luettelon aineiden yhdistelmien siirrot ovat ennakkoilmoitusvelvollisuudesta vapaita, voida automaattisesti soveltaa. Kahden keskenään yhdistetyn vihreän aineen hyödyntämiseen liittyvät vaarat tulisi sen sijaan arvioida tapauskohtaisesti. Kyseessä olevassa tilanteessa kaapeleiden lukemista vihreään luetteloon kuuluviksi ei PVC:n hyödyntämiseen liittyvät vaarat huomioon ottaen voida hyväksyä, mistä seuraa tämäntyyppisen jätteen sulkeminen luetteloon kuuluvien aineiden kuljettamiseen sovellettavien menettelyjen ulkopuolelle.

50. Omasta puolestani katson, että vaikka vihreän jäteluettelon sisältämä luettelo ensi näkemältä vaikuttaa olevan tyhjentävä ja ehdoton luettelo niistä tapauksista, jotka eivät kuulu asetuksessa kodifioitujen jätteiden siirtojen valvontamenettelyjen piiriin, useat seikat ovat tällaisen kyseessä olevan luettelon suppean tulkinnan vastaisia.

51. Ensinnäkin vaikka onkin totta, että vihreään luetteloon kuuluvat jätteet edustavat erityistä luokkaa, joka ei kuulu asetuksen soveltamisalaan, kuten sen 1 artiklan 3 kohdassa säädetään, ja että nämä jätteet eivät kuulu kyseessä olevalla lainsäädännöllä luodun valvontajärjestelyn piiriin, koska ne eivät yleensä ole luonteeltaan vaarallisia, en kuitenkaan katso, että näistä seikoista täytyisi johtaa luettelon ehdoton ja tyhjentävä luonne, koska sellainen tulkinta olisi nähdäkseni vastakkainen sekä asetuksen tavoitteiden että vihreän luettelon johdannon sanamuodon kanssa.

52. Tässä johdannossa, joka on merkityksellinen ei ainoastaan sanamuotonsa vaan myös asetuksen tavoitteiden selventämisen kannalta, todetaan tältä osin, ettei jätteitä "riippumatta siitä, sisältyvätkö" ne vihreään luetteloon, voida lähettää siihen kuuluvina, jos ne ovat "muiden materiaalien saastuttamia" siinä määrin, että niihin liittyvät vaarat kasvavat niin paljon, että ne on katsottava keltaiseen tai punaiseen luetteloon kuuluvien jätteiden kaltaisiksi, tai siinä tapauksessa, että niiden asianmukainen hyödyntäminen on tällaisen saastumisen johdosta mahdotonta.

53. Toiseksi vihreän luettelon johdannon avoin luonne, joka ilmenee siinä ilmaistusta mahdollisuudesta sulkea luettelon järjestelyn ulkopuolelle jätteitä riippumatta siitä, esiintyvätkö ne luettelossa,[15] ei ole yksittäinen tekijä: se saa vastakaikua moniin vihreän luettelon kohtiin sisältyvistä ilmauksista, kuten "sisältäen, mutta ei rajoittuen seuraaviin", "muut", "muut – –, esimerkiksi – –" tai "muut sisältäen, mutta ei rajoittuen seuraaviin". Nämä muotoilut antavat osaltaan ymmärtää, että eräitä aineita voidaan pitää vihreään luetteloon kuuluvina, vaikka niitä ei nimenomaisesti mainita siinä, jos ne voidaan johtaa takaisin eräisiin tiettyihin "vihreiden" jätteiden koodeihin.

54. Kolmantena, mutta ei suinkaan vähäisimpänä, yhteisöjen tuomioistuin on ilmaissut kantansa vihreän luettelon johdantoon edellä mainitun asian Beside yhteydessä, jossa se totesi, että asetuksen keltaisen listan, sellaisena kuin tämä asetus oli päätöksellä 94/721 muutettuna, koodin AD 160 ilmaukseen "yhdyskunta/kotitalousjätteet" kuuluvat yhtäältä jätteet, jotka koostuvat suurelta osin asetuksen vihreässä luettelossa tarkoitetuista jätteistä, joiden seassa on muihin tuossa luettelossa tarkoitettuihin jäteluokkiin kuuluvia jätteitä, ja että kyseiset yhdyskunta/kotitalousjätteet eivät enää ole "keltaisia" jätteitä ja että ne siten kuuluvat vihreään luetteloon, vain jos ne on kerätty erikseen ja jos ne on soveltuvasti lajiteltu.

55. Kyseisen tuomion 34 kohdassa yhteisöjen tuomioistuin toteaa seuraavaa: "asetuksen – – liitteen III keltaisen luettelon koodin AD 160 ilmaisua 'yhdyskunta/kotitalousjätteet' on tulkittava siten, että siihen kuuluvat yhtäältä jätteet, jotka koostuvat suurelta osin mainitun asetuksen liitteen II vihreässä luettelossa tarkoitetuista jätteistä, joiden seassa on tämän luettelon muihin luokkiin kuuluvia jätteitä, ja toisaalta vihreässä luettelossa tarkoitetut jätteet, joiden seassa on vähäinen määrä materiaaleja, joita ei mainita tässä luettelossa." Mielestäni tähän tuomion kohtaan ei voida vedota siten kuin Alankomaiden hallitus tässä asiassa ja viranomainen syyttäjä ennakkoratkaisupyyntöä edeltäneessä menettelyssä ovat tehneet, väittämällä, että vihreän luettelon jätteille asetuksessa luotu järjestely on poikkeuksellinen ja että vihreä luettelo on tämän takia ymmärrettävä suppeasti.

56. Jotta kyseinen tuomio ymmärrettäisiin oikein, on ensinnäkin otettava huomioon kysymys, johon yhteisöjen tuomioistuin pyrki tarkasteltavana olevan tuomion 32–34 kohdassa vastaamaan, sekä tarkasteltava

15 – Tältä osin joudun tosin toteamaan, etteivät asetuksen eri kieliversiot ole yhdenmukaisia: esimerkiksi italian-, portugalin- ja englanninkielisessä versiossa sanamuoto on "indipendentemente dal fatto che vi figuri o meno", "regardless of whether or not wastes are included", "independentemente de estarem ou não incluídos", kun sen sijaan espanjan- ja ranskankielisessä versiossa tyydytään sanomaan "independientemente de su inclusión", "indépendamment de son inclusion"; nämä jälkimmäiset muotoilut eivät ole niin selvästi vastakkaisia vihreän luettelon mahdollisen tyhjentävän ja ehdottoman luonteen kanssa.

34 kohdassa olevaa toteamusta osana kokonaisuutta, johon se kuuluu.

57. Mitä ensimmäiseen kohtaan tulee, ei voida jättää huomiotta sitä tosiseikkaa, jonka yhteisöjen tuomioistuin itsekin tuomionsa 21 kohdassa toteaa, että siltä pyydettiin ratkaisua kysymyksessä, joka koski jätteitä, jotka ovat yleisesti muiden jätteiden seassa muodossa, jota tavallisesti kutsuttaisiin "ulkoa tulevaksi saastumiseksi", eikä siis sekoitusta, jota voitaisiin pitää aineiden "varsinaisena sekoittumisena", jollainen tässä asiassa on tarkastelun kohteena.

58. Vaikka yhteisöjen tuomioistuin asiassa Beside totesikin jätteiden asianmukaisen erottelun välttämättömäksi edellytykseksi sille, että jätteet voitiin katsoa vihreään luetteloon kuuluviksi, se teki niin siksi, että pääasiassa oli kyseessä ulkopuolisten aineiden aiheuttama "saastuminen", eli useat "vihreiksi" luokiteltavat aineet ja muut tähän luokkaan kuulumattomat aineet olivat siirron yhteydessä joutuneet kosketuksiin keskenään, jolloin niiden asianmukainen luokittelu ei enää ollut mahdollista. Tästä seurasi asianmukaisen erottelun ja valikoinnin tarve, jotta aineet voitiin tunnistaa ja kelpuuttaa vihreiksi jätteiksi siten, ettei vihreään luetteloon kuuluviksi luokiteltujen jätteiden joukossa olisi itse asiassa jätteitä, joiden hyödyntäminen ei ole ympäristölle vaaratonta.

59. Käsiteltävänä olevassa asiassa kyse on sen sijaan sellaisesta jätteiden yhdistelmästä, jota voidaan pitää olennaisena sekoittumisena, toisin sanoen sellaisena aineiden yhdistelmänä, jonka erottaminen osiinsa, tehtiinpä se sitten polttamalla PVC tai erottamalla se mekaanisesti kuparista, on direktiivin 75/442/ETY [16] mukaan jo ensimmäinen hyödyntämisvaihe. Tästä seuraa, ettei jätteiden kuljettaja eikä edes niiden valmistaja olisi voinut tehdä lajittelua erottamalla kyseessä olevia aineita toisistaan.

60. Näin ollen yhteisöjen tuomioistuimen niin sanotun jätteiden ulkoa tulevan saastumisen yhteydessä esittämää "asianmukaisen lajittelun ja oikean erilliskeräyksen" kriteeriä ei voida laajentaa koskemaan käsiteltävänä olevaa asiaa, jonka kohteena on kahden erillisen aineen varsinainen sekoittuminen.

61. Mitä tulee asiayhteyteen, jossa yhteisöjen tuomioistuin esitti asiassa Beside annetun tuomion 34 kohdan toteamuksen, on huomattava, että vaikka se kyseiseen toteamukseen päätyäkseen totesikin 32 kohdassa, että yhdyskunta/kotitalousjätteet eivät enää ole keltaisia ja ne siten kuuluvat vihreään luetteloon, vain jos ne on kerätty erikseen tai jos ne on soveltuvasti lajiteltu, se teki näin heti seuraavassa 33 kohdassa ilmaistun syyn perusteella, joka tarkemmin katsoen *näyttää sisältävän kriteerin, jota asiassa yhteisöjen*

16 – Komissio mainitsee erityisesti direktiivin liitteen II B vaiheet R 4 ja R 11, "Muiden epäorgaanisten aineiden kierrätys tai talteenotto" ja "Jostain kohdassa R 1–R 10 tarkoitetuista toiminnoista saatujen jätteiden käyttö".

tuomioistuimen mielestä täytyy soveltaa. Tässä 33 kohdassa todetaan seuraavaa: "Kuten jätteiden vihreän luettelon johdannosta ilmenee, jätteitä ei siitä huolimatta, että ne on mainittu vihreässä luettelossa, saa siirtää vihreinä jätteinä, jos ne ovat siinä määrin muiden aineiden saastuttamia, että a) jätteisiin liittyvä riski on riittävän suuri niiden sisällyttämiseksi keltaiseen tai punaiseen luetteloon, tai b) jätteen talteen ottaminen ympäristön kannalta turvallisella tavalla estyy." Yhteisöjen tuomioistuimen siten soveltama kriteeri on ensinnäkin kriteeri, jonka perusteella voidaan tosin helposti sulkea vihreän luettelon ulkopuolelle tavanomainen tai epämääräinen sekoitus mutta jolla on vähemmän merkitystä, kun kyse on varsinaisesta sekoittumisesta. Toiseksi se on ennen kaikkea kriteeri, joka kiistattomasti antaa olettaa, ettei vihreä luettelo yhteisöjen tuomioistuimen mukaan ole poikkeusluonteinen tai että sitä sen mukaan muutoin tulisi tulkita suppeasti niin, että ehdottomasti ja yleisesti katsottaisiin, että sen osalta säädettyä järjestelyä saisivat hyödyntää ainoastaan siinä nimenomaisesti mainittujen "vihreiden" jäteaineiden yhdistelmät. Tästä ei voida johtaa muuta kuin että vihreään luetteloon kuuluvien aineiden sekoitus on arvioitava tapauskohtaisesti kunkin konkreettisen tapauksen olosuhteiden mukaisesti.

62. Näiden huomioiden perusteella tulen siihen johtopäätökseen, ettei yhteisön lainsäätäjä ole tarkoittanut estää sitä, että vihreän luettelon mukaista järjestelyä sovellettaisiin paitsi vihreiden aineiden ulkoa tulevaan saastumiseen muiden aineiden vaikutuksesta, myös niin sanottuun varsinaiseen saastumiseen vihreiden aineiden kesken, kunhan vastaanottajavaltiossa kyseisten aineiden hyödyntämiseen liittyvät vaarat eivät saastumisen vaikutuksesta kasva.

63. Tämä asiaintila saa vahvistusta siitä tosiasiasta, että julkisasiamies Jacobs samassa asiassa Beside antamansa ratkaisuehdotuksen 33 kohdassa a) totesi sen näkökannan osalta, jonka mukaan johonkin yleiseen luokkaan kuuluvia vihreitä jätteitä, jotka ovat sekoittuneet toiseen yleiseen luokkaan kuuluvien jätteiden kanssa, ei voida vapauttaa ennakkoilmoitusvelvollisuudesta, ettei tämä näkökanta kuitenkaan päde varsinaisen sekoittumisen osalta, ja b) piti varsinaisena sekoittumisena sellaisia jätteitä kuin lasipullo, jossa on paperietiketti, johon nyt tarkasteltavana oleva PVC-vaipan ympäröimästä kuparisisuksesta koostuvien kaapeleiden tapaus voidaan varmasti rinnastaa. [17]

64. Yllä esitetty tulkinta saa nähdäkseni vahvistusta paitsi vihreän luettelon rakenteesta ja tavoitteesta, myös jätteiden kuljetusta koskevien yhteisön suuntaviivojen yleisistä tavoitteista.

17 – Ks. julkisasiamies Jacobsin 23.10.1997 esittämä ratkaisuehdotus em. asiassa Beside ja Besselsen.

65. Muistutankin, että kuten asetuksen johdanto-osan 14. perustelukappaleessa on nimenomaisesti mainittu, vihreän luettelon tavoite on sulkea normaalien valvontamenettelyjen ulkopuolelle hyödynnettäväksi tarkoitettujen aineiden siirrot, kun kyseiset aineet eivät aiheuta niiden käsittelyyn liittyen vaaraa ympäristölle ja ihmisten terveydelle. Tämän tavoitteena on yhtäältä rajata toimivaltaisten viranomaisten työ ympäristölle todellista vaaraa aiheuttavien jätteiden siirtoihin välttämällä muiden kuin välttämättöminä pidettyjen ennakkoilmoitusten aiheuttamaa ylikuormitusta ja toisaalta kannustaa hyödyntämiseen liittyvää "kauppaa" yksinkertaistamalla sellaiseen käsittelyyn tarkoitettujen jätteiden kuljettamisesta säädettyjä menettelyjä.

66. Näihin tavoitteisiin nähden olisi suhteetonta katsoa, että kahteen aineeseen, jotka itsessään eivät aiheuta hyödyntämiseensä liittyviä vaaroja ympäristölle, a) ei sovellettaisi vihreän luettelon mukaista järjestelyä ainoastaan sen tosiseikan perusteella, että ne ovat varsinaisen sekoittumisen muodossa, vaikka niiden yhdistetty muoto ei mitenkään haittaa niiden ekologisesti järkevää hyödyntämistä, ja b) että niihin joka tapauksessa ja huolimatta siitä, ettei vaaroja ole, sovellettaisiin vaarallisina pidettyjen (kuten punaisessa jäteluettelossa lueteltujen) aineiden siirroista säädettyä raskainta valvontajärjestelyä.

67. Toisaalta edellisessä kohdassa esitetty suppea tulkinta näyttää jo asetuksen tavoitteiden valossa poissuljetulta.

68. Vaikka nimittäin onkin totta, että asetuksen tavoitteena on yleisesti ottaen luoda valvontamenettelyille yhdenmukaistettu järjestely, jonka kautta jätteiden liikkumista rajoitettaisiin luonnonvarojen suojelun takaamiseksi, on kuitenkin huomattava, että koko valvontajärjestely perustuu perustavanlaatuiseen eroon sen osalta, onko jätteet tarkoitettu "huolehdittaviksi" vai "hyödynnettäviksi".

69. Ympäristönsuojelusyistä asetuksella pyritään valvontamenettelyjen kautta rajoittamaan huolehdittaviksi tarkoitettujen jätteiden rajanylittäviä siirtoja omavaraisuus- ja läheisyysperiaatteiden mukaisesti, mutta näiden periaatteiden soveltaminen ei tule kysymykseen ainoastaan hyödynnettäviksi tarkoitettujen jätteiden tapauksessa.[18] Viimeksi mainittujen jätteiden osalta yhteisön lainsäätäjä on sen sijaan niiden hyödyntämistä edistääkseen säätänyt vapaan liikkumisen järjestelystä, jonka ainoa ehto on, ettei kyseisten jätteiden kuljettamisesta aiheudu vaaraa ympäristölle, ja jättänyt taloudelliselle toimijalle mahdollisuuden järjestää tällaisten jätteiden käsittely siinä maassa ja niissä yrityksissä, jotka tarjoavat taloudellisesti edullisimmat ehdot.

18 – Ks. tältä osin esim. asia C-203/96, Dusseldorp ym., tuomio 25.6.1998 (Kok. 1998, s. I-4075, 32–34 kohta).

70. Tästä seuraa, ettei vihreässä luettelossa yksittäin esiintyvien aineiden yhdistelmiä voida yllä esitettyjen, hallinnollisten menettelyjen yksinkertaistamista ja jätteiden taloudelliseen tuotantoketjuun palauttamiseen kannustamista koskevien tavoitteiden valossa olla pitämättä luettelon järjestelyn alaisina, vaikka niiden yhdistettyä muotoa ei olisi luettelossa mainittu, edellyttäen että vihreän luettelon johdannon a ja b kohdassa mainittuja velvoitteita noudatetaan.

71. Erityisesti katson, että yhdistettyinä olevien jätteiden siirrot ovat vihreän luettelon mukaisen järjestelyn alaisia, jos tietyt ehdot täyttyvät, nimittäin a) että kysymys on kahden vihreään luetteloon kuuluvan aineen yhdistelmästä, b) että kyseinen yhdistelmäjäte on tarkoitettu hyödynnettäväksi direktiivin 75/442 mukaisesti ja c) että kyseessä olevat aineet eivät yhdistettyinä aiheuta sellaista kyseisten aineiden saastumista, että niiden hyödyntämiseen liittyvät ympäristöön kohdistuvat vaarat kasvavat verrattuna siihen, että ne käsiteltäisiin erikseen.

72. Tästä seuraa, että nyt käsiteltävänä olevan asian osalta on ensinnäkin tarkistettava, että kyseessä olevat kaapelit oli tarkoitettu hyödynnettäviksi vastaanottajamaassa, ja varmistettava erityisesti, kuuluuko niiden ensimmäinen käsittelyvaihe direktiivin 75/442 liitteessä B esitetyn luokittelun [19] mukaan "hyödyntämistoimenpiteisiin". Jos esimerkiksi oletetaan, että kyseessä olevien kaapeleiden ensimmäinen käsittely käsittää kuparisisuksen erottamisen PVC-vaipasta, erottamisen täytyy tapahtua jonkin yllä mainitun direktiivin liitteessä B mainitun toimenpiteen mukaisesti, jotta se voitaisiin katsoa "hyödyntämiseksi".

73. Toiseksi on arvioitava, onko molempien niiden aineiden, joista kaapelit koostuvat, ekologisesti järkevä hyödyntäminen mahdollista – kun otetaan huomioon niiden yhdistäminen – ilman, että tästä aiheutuu ympäristölle suurempaa vaaraa kuin kuparin ja PVC:n hyödyntämisestä erillisinä.

74. Yllä esitetyn vihreää luetteloa koskevan tulkinnan tueksi on lisäksi muistettava, että paitsi Espanjan eli jätteiden lähettäjämaan oikeusjärjestyksessä, myös kauttakulkumaan – Alankomaiden – oikeusjärjestyksessä jätteitä, jotka koostuvat sellaisten vihreässä luettelossa esiintyvien aineiden yhdistelmistä, jotka eivät sisälly luetteloon yhdistettyinä, on ainakin tuomioistuinten päätöksissä pidetty vihreään luetteloon kuuluvina. Tämä käy Espanjan osalta ilmi OMS:n esittämistä

19 – Kuten edellä on esitetty, yksi asetuksessa annetuista kriteereistä jätteiden siirtoon sovellettavan valvontajärjestelyn selvittämiseksi on siirron tavoite; sen vuoksi on välttämätöntä määrittää ensimmäinen toimenpide, joka jätteisiin kohdistetaan (ks. tältä osin asia C-116/01, Sita, tuomio 3.4.2003, Kok. 2003, s. I-2969, 40–49 kohta). Ainoastaan siinä tapauksessa, että kuljetettavien jätteiden ensimmäistä käsittelytoimenpidettä voidaan pitää direktiivin 75/442 mukaisesti "hyödyntämisenä", täyttyy ensimmäinen ehto sille, että kyseisen kuljetuksen voidaan katsoa olevan vihreän luettelon mukaisen järjestelyn alainen.

kirjallisista huomautuksista ja Alankomaiden osalta viittauksesta, joka Rechtbank te Rotterdamin ennakkoratkaisupyynnössä tehdään Raad Van Staten 11.5.2005 annettuun tuomioon.

75. Lisäksi katson, ettei tällaista vihreän luettelon tulkintaa, toisin kuin Alankomaiden hallitus väittää, voida kiistää sillä perusteella, että tässä luettelossa on nimenomaisesti mainittu yhdistelmiä, jotka koostuvat siinä erikseen esiintyvistä jätteistä, kuten koodissa GK 020 mainitut "käytetyt ilmarenkaat" tai koodissa GO 050 mainitut "kertakäyttökamerat paristoitta". Mielestäni nämä yhdistelmät ovat perinteisiä jäteyhdistelmiä, joiden osalta voidaan katsoa, että yhteisön lainsäätäjän tarkoituksena oli ottaa niihin suoraan kantaa yksinkertaisesti tarkoituksenmukaisuussyistä ja pelkästään esimerkinomaisesti.

76. Samoin edellä 70 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa todettuja seikkoja ei sulje pois se tosiasia, että tarkasteltavana oleva asetus on äskettäin korvattu asetuksella N:o 1013/2006, jossa säädetään nimenomaisesti sellaisten vihreässä luettelossa yksittäin esiintyvistä jätteistä koostuvien niin sanottujen jäteseosten, jotka eivät yhdistetyssä muodossaan siinä esiinny, siirroista siten, että vihreän luettelon järjestelyä voidaan soveltaa ainoastaan niihin seoksiin, jotka paitsi koostuvat kahdesta "vihreästä" aineesta, on myös merkitty erityiseen liitteeseen (III A), jota voidaan päivittää jäsenvaltioiden ehdotuksesta niin sanotun komitologiamenettelyn mukaisesti. Tätä järjestelmän muutosta voidaankin hyvin perustella ympäristönsuojelun ja oikeusvarmuuden yhteensovittamisen tarpeella, johon voidaan varmasti parhaiten vastata siirtymällä tapauskohtaisesti annettuihin päätöksiin perustuvasta järjestelmästä järjestelmään, joka pohjautuu yksityiskohtaisiin sääntöihin, joita voidaan soveltaa täsmällisesti.

77. Se tosiasia, että sovellettavalla järjestelyllä oli ennen tätä lainsäädännöllistä kehitystä edellä esitetyt ominaispiirteet, merkitsee kuitenkin sitä, ettei uuteen, jätteiden kuljetusta koskevien tuoreiden suuntaviivojen mukaiseen järjestelyyn voida vanhan järjestelyn soveltamisessa vedota. Näin on nulla poena sine lege -periaatteen mukaisesti erityisesti, kun otetaan huomioon se tosiasia, että tarkasteltavana oleva järjestely, kuten asiaa koskevat tosiseikat konkreettisesti osoittavat, on tarkoitettu sovellettavaksi yhdessä rikosoikeudellisen seuraamusjärjestelmän kanssa.

V Ratkaisuehdotus

78. Yllä esitettyjen huomioiden perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa Rechtbank te Rotterdamin esittämiin kysymyksiin seuraavasti:

1) Kaapelijätteet kuuluvat Euroopan yhteisössä, Euroopan yhteisöön ja Euroopan yhteisöstä tapahtuvien jätteiden siirtojen valvonnasta ja tarkastamisesta annetun asetuksen (ETY) N:o 259/93 vihreän jäteluettelon (liite II) mukaiseen koodiin GC 020, jos ne ovat tai ovat olleet elektroniikkalaitteiden osia.

2) Asetuksen (ETY) N:o 259/93 vihreän luettelon aineiden yhdistelmää, jota ei esiinny luettelossa sellaisenaan, voidaan pitää siihen kuuluvana ja vastaavan siirtojärjestelyn alaisena, jos kuljetuksen tarkoituksena on kyseisen jätteen hyödyntäminen vastaanottajamaassa ja jos vihreän luettelon johdannon a ja b kohdassa säädettyjä ehtoja noudatetaan.

3) Asetuksen (ETY) N:o 259/93 vihreän luettelon mukaisen järjestelyn soveltamiseksi kahden tai useamman vihreän luettelon aineen yhdistelmien siirtoon ei ole tarpeen, että kyseisiä aineita kuljetetaan tai tarjotaan erikseen.